

VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS INFORMACINIS PRANEŠIMAS

INFORMACIJA IR ASMENS DUOMENYS, SU KURIAIS GALI SUSIPAŽINTI DAUGIABUČIO BENDRIJOS NARIAI

2019 m. rugsėjo 20 d.

Daugiabučiuose gyvenantiems asmenims neretai kyla klausimas, kodėl kaimynams leidžiama susipažinti su namo bendrijos narių sąrašu, ar tai teisėta.

Iš tiesų tokia galimybė susipažinti su kaimynų sąrašu neprieštarauja asmens duomenų tvarkymo taisyklėms, numatytoms Bendrajame duomenų apsaugos reglamente (BDAR), nes Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymas aiškiai apibrėžia, kokius asmens duomenis gali gauti butų ir patalpų savininkai. Minėtu įstatymu leidžiama susipažinti su bendrijos narių sąrašu (įgaliotinių sąrašu) ir gauti bendrijos organų narių kontaktinius duomenis.

Taigi, ar gali daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijos nariai susipažinti su bendrijos narių sąrašu (įgaliotinių sąrašu) bei gauti informaciją bendrijos veiklos ir valdymo klausimais?

Asmens duomenų tvarkymas, įskaitant duomenų teikimą, laikomas teisėtu tik tuo atveju, jeigu jis atliekamas vadovaujantis [Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu](#) (toliau – BDAR). Asmens duomenys gali būti tvarkomi tik laikantis su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, įtvirtintų BDAR 5 straipsnyje, ir kai toks asmens duomenų tvarkymas gali būti pagrįstas bent viena teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga, numatyta BDAR 6 straipsnyje. Tuo atveju, jei nėra nė vienos BDAR nurodytos asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlygos ir teisėto asmens duomenų tvarkymo tikslo, asmens duomenys negali būti tvarkomi.

Pabrėžtina, kad BDAR 5 straipsnio 2 dalis numato, kad duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi BDAR ir turi sugebėti įrodyti, kad jo laikomasi (atskaitomybės principas).

Dėl teisės susipažinti su bendrijos narių sąrašu

- ✓ Pastebėtina, kad [Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo](#) (toliau – Įstatymas) 21 straipsnio 4 dalies 8 punktas suteikia butų ir patalpų savininkams **teisę susipažinti su bendrijos narių sąrašu (įgaliotinių sąrašu) ir gauti bendrijos organų narių kontaktinius duomenis**. Šis Įstatymas aiškiai numato teisę susipažinti su bendrijos narių sąrašu (įgaliotinių sąrašu) visiems butų ir kitų patalpų savininkams, nepriklausomai nuo to, ar butų ir patalpų savininkas yra bendrijos narys. Taigi, bendrijos narių sąrašo teikimas susipažinimui nepažeistų BDAR numatytų reikalavimų asmens duomenų tvarkymui, nes Įstatymas aiškiai apibrėžia, kad butų ir patalpų savininkai gali gauti asmens duomenis, tai yra Įstatymu leidžiama susipažinti su bendrijos narių sąrašu (įgaliotinių sąrašu) ir gauti bendrijos organų narių kontaktinius duomenis.

Dėl teisės gauti informaciją bendrijos veiklos ir valdymo klausimais

- ✓ Įstatymo 21 straipsnio 5 dalies 1 punkte nurodyta, kad bendrijos nariai papildomai turi teisę balsuoti bendrijos visuotiniame susirinkime, teikti pasiūlymus ir **gauti informaciją bendrijos veiklos ir valdymo klausimais**. Taip pat, remiantis Įstatymo 14 straipsnio 7 dalimi, bendrijos pirmininkas privalo per 10 darbo dienų nuo buto ar kitų patalpų (pastato) savininko kreipimosi gavimo dienos suteikti išsamią informaciją apie bendrijos organų sprendimus, bendrijos turtą, kaupiamąsias lėšas, įmokas ir kitus privalomus mokėjimus, susijusius su bendrijos veikla. Taigi,

tiesioginio įstatymo 21 straipsnio 5 dalies 1 punktas, tiesioginio 14 straipsnio 7 dalis numato bendrijos nario teisę gauti įvairią informaciją bendrijos veiklos klausimais, **bet ne asmens duomenis**.

- ✓ Pažymėtina, kad įstatymas numato, kokie konkretūs subjektai (ne bendrijos nariai ar patalpų savininkai) vykdo bendrijos veiklos kontrolę, pavyzdžiui, vadovaujantis Įstatymo 14 straipsnio 6 dalies 13 punktu, bendrijos pirmininkas privalo pateikti duomenis bendrijos revizijos komisijai ir (ar) auditoriui, taip pat savivaldybės vykdomajai institucijai ar jos įgaliotiems asmenims, turintiems teisę prižiūrėti ir kontroliuoti, kaip bendrijos valdymo organai atlieka jiems pagal šį įstatymą priskirtas funkcijas. Visgi atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jei prašymą pateikusiame asmeniui (bendrijos narys ar patalpų savininkas) reikia gauti informaciją apie bendrijos veiklą, įskaitant asmens duomenis, tokiame asmeniui, **jei jis turi teisinį pagrindą šią informaciją gauti**, turėtų būti pateikiama tinkamos apimties informacija, nepagrįstai neišplečiant gauto prašymo ribų ir neperduodant perteklinių duomenų.
- ✓ Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad BDAR įtvirtintas vientisumo ir konfidencialumo principas sukurią pareigą asmens duomenis tvarkyti tokiu būdu, kad taikant atitinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas.
- ✓ Kitaip tariant, duomenų valdytojas – daugiabučio gyvenamojo namo bendrija, gali perduoti asmens duomenis kitam asmeniui, pirma, tik teisėtu **tikslu**, antra, tik tuo atveju, jei šis duomenų gavėjas turi **teisę** gauti prašomus pateikti asmens duomenis, trečia, tik tokia **apimtimi**, kuri būtina konkrečiam tikslui pasiekti. Tai reiškia, kad duomenų valdytojas, gavęs prašymą pateikti asmens duomenis, kiekvienu konkrečiu atveju turi įvertinti tiek prašymo pateikti asmens duomenis tikslą, tiek tokio prašymo proporcingumą ir teisėtumą. Be to, prieš pateikiant prašomus dokumentus susipažinti, turėtų būti sprendžiama dėl perduodamų **asmens duomenų, kurie nėra būtini tikslui pasiekti**, ar jų dalies (pavyzdžiui, asmens kodų ir kt.) **nuasmeninimo** tikslingumo.

Dėl informacijos pateikimo formos

- ✓ Įstatymui ar kitam jį įgyvendinančiam teisės aktui nenustatant, kokia forma (prašomų susipažinti dokumentų kopijomis, jų išrašais, skenuotų dokumentų elektroninėmis kopijomis, jas pateikiant nariui bendrijoje ar siunčiant nario nurodytu adresu paštu ar elektroniniu paštu, ar užtikrinant nariui sąlygas susipažinti su jam rūpima bendrijos informacija bendrijos patalpose, ar kt.) nariui turi būti teikiama informacija, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nesant išspręstų bylų, kuriose būtų išaiškinta, būtent kokia forma turi būti teikiama informacija, o kokia forma informacijos teikimas būtų nepriimtinas, bendrijos pirmininkas ir bendrijos narys turėtų pasirinkti informacijos teikimo formą, atitinkančią **teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus** (pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.5 straipsnį civilinių teisinių santykių subjektai, įgyvendindami savo teises bei atlikdami pareigas, privalo veikti pagal teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimus), taikytinus visiems civilinių teisinių santykių subjektams. Bendrijos narys, kreipdamasis į bendriją dėl informacijos gavimo, ir bendrijos pirmininkas turi bendradarbiauti, padėti vienas kitam įgyvendinti teises ir vykdyti pareigas.